СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 224. Джерзи Сіти, Н. Дж., вівторок, 25 вересня, 1934. VOL. XLII. No. 224. Jersey City, N. J., Tuesday, September 25, 1934. THREE CENTS.

ТКАЛЬНЯНА ЮНІЯ ЗАКІНЧУЄ СТРАЙК

ВАШИНГТОН. — Страйк ткальняних робітників, що обняв був увесь край, уже покінчений. У суботу зполудня виконавчий комітет юнії „Юнайтид Текстил Воркерс оф Америка" постановив одноголосно закінчити страйк, принявши безумовно як спосіб полагодження страйку пропозицію спеціяльної ткальняної ради, іменованої президентом Рузвелтом.

Принявши таку постанову, виконавчий комітет негайно вислав відповідне повідомлення президентови Рузвелтови. Телеграма говорила, що страйкуючі робітники дістали інструкції вертатися до праці в понеділок рано.

У своїм публичнім рапорті про закінчення страйку виконавчий комітет юнії подає, що робітники добилися страйком усього, чого вони могли добитися. Тепер, мовляв, приходить пора на переведення організації. Робітники, як кажуть лідери ткальняної юнії, добилися пятьох річей: 1) закінчення системи „стреч-авт", себто підприємцеви не буде вільно збільшувати числа варстатів, котрі має обслугувати робітник; 2) поставлення межі для довжини часу праці; 3) встановлення способу означення робітничої заплати; 4) признання юнії; 5) реформи цілої адміністрації робітничих постанов кодексу.

На радіовій стаці „Доблю-І-Ві-Ді" відбулося щось у роді церемонії припинення страйку. Горман, голова юнії, прочитав телеграму про закінчення страйку, котрий почався три тижні тому, а потім висказав надію, що страйкарі певно заявляться підчас голосування за закінчення страйку та що підприємці приймуть ці умови. Рівночасно він остеріг публику, щоби вона не сподівалася, що всі страйкарі повернуться до роботи в понеділок.

Це закінчення страйку юнійними провідниками поставило цілу справу страйку на відповідальність ткальняних фабрикантів. Одначе від них досі ще не було ніякої офіціяльної заяви, хоч відомо, що вони відбувають без упину ріжні конференції. Юнійні провідники кажуть, що на випадок, як підприємці відмовляться згодитись на пропозиції ткальняної ради, котрі приняли робітники, юнія може зарядити новий страйк.

З ПРОЦЕСУ ЗА ВИКРАДЕННЯ ДИТИНИ ЛИНДБЕРГА.

НЮ ЙОРК. — Жінка Бруна Ріхарда Гавптмана, котра всиліа переконати поліцію, що вона не знала нічого про жерела грошей у посіданню її мужа, тепер виступає публично з заявами, що її муж не повинив закиненого йому злочину.

Поліція досліджує життя й маєтковий стан Ізидора Фіша, німецького іміґранта, від котрого Гавптман, як він самий каже, дістав гроші, одержані як викуп за дитину Линдберга. Супроти цього, що цей Фіш помер у Німеччині підчас відвидин у рідним краю, американська поліція добивається від німецької поліції, щоби вона добула тіло Фіша з гробу й прослідила, від чого він помер.

Полковник Линдберг, котрий перебував у Каліфорнії, виїхав на схід, щоби помагати нюджерській поліції відгадувати загадку цього злочину. Ця поліція каже, що вона вже має досить доказів на те, що Гавптман був головним виновником викрадення дитини Линдбергів, але покищо вона дозволяє нюйорській поліції ставити Гавптмана перед лаву присяжних тільки як підозрілого за вимушення. Поліція підозріває, що Гавптман не доконав злочину самий, але мав кількох помічників.

АМЕРИКАНСЬКІ НІМЦІ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ БЕЗ НАЦИСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Тут зорганізовано Німецько-Американську Конференцію Великого Ню Йорку, котра має добитися кращої репрезентації американських Німців у всіх урядах. Організація каже, що вона представляє півтори тисячі німецьких товариств та коло 200,000 осіб. Заступлені в ній усі німецькі партії, крім „наців".

ВЧАСНІ ВІСТУНИ ЗИМИ.

САН ФРАНСІСКО. — Перші сніговиці навістили вже канадійські провінції Алберта й Саскачеван та американські стейти Монтана, Айдаго, Ореґон і Каліфорнія.

Верх Проспект у Ласен Нешенел Парку вкритий снігом на 12 цалів завгрубшки.

ПРИГОДА ХЛОПЦЯ З РИБОЮ.

ПОЙНТ ПЛЕЗЕНТ (Ню Джерзі). — 15-літній Джим Фрімен зловив на вудку величезну рибу породи „сонифиш". У своїм зденервуванню на вид великої риби хлопчина пустив вудку. На його крик рибаки на інших лодках зорганізували погоню, дігнали лінивого великана, пробували вбити рибу веслами, але не потрафили. Нарешті Джим Фрімен кинув на рибу 20-фунтовий якір своєї лодки й доконав її. Риба важила 215 фунтів.

МІЛІОНОВА „АФЕРА" У ВАРШАВІ.

У Варшаві викрили великий обман, що сягає в грубі міліони, якого допустилося „польсько-бельгійське товариство" при достарчуванні імпреґнованих залізничих порогів. Арештували дирекцію згаданого товариства. Частину шкід можна буде відзискати, конфіскуючи маєток товариства, як теж приватне майно директора товариства, що в короткому часі „доробився" величезних дібр і багато камениць.

ОГРАБИВ НЕБІЖЧИКА В ГРОБІ.

В Зажечу на Шлеську арештувала поліція якогось Драйфіра, що доконав профанації гробу покійного польського священика, кс. Нідецького. Драйфір розбив домовину кс. Нідецького і вирвав йому золоту щоку та кілька зубів. У слідстві признався звірський злочинець, що він намагався спрофанувати теж інші гроби, але йому було важко до них добутися.

ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД НА ПОЛЬСЬКЕ ПРИХОДСТВО.

Довгий час тероризували людей в околиці Ярославщини два опришки: Мачуга й Бик. Останніми часами поліції вдалося вбити опришка Бика, але Мачуга дібрав собі відповідну шайку й цими днями напав на польське приходство в Кольонії Польській, ярославського повіту. Підчас нападу в тамошнього польського священика, кс. Ромба, відбувалася якраз вечеря, на якій був брат священика з дружиною і два землевласники: Ружецький і Чиш. Ватага окружила ціле приходство, а потім кілька опришків увійшли до їдальні і, стероризувавши приявних револьверами, зажадали видачі грошей та дорогоцінностей. У вислідї забрали в кс. Ромба та гостей кількасот злотих, перстені й годинники. Поліції, що розпочала погоню зараз після грабежі, вдалося схопити пятьох членів ватаги та відібрати в них награблені речі. Ватажок Мачуга сховався десь у лісах і його шукає поліція.

НЕЗВИЧАЙНЕ ЯВИЩЕ.

З Женеви повідомляють, що недалеко Шамоні тріс у горах великий збірник води, що зробився був в одному леднику, і велика маса води та брили леду почали плисти з великим розгоном у долину. Грубі брили леду, що плили разом з водою, знищили по дорозі великий простір ліса та винниці й управні поля. Впродовж кільканадцятьох хвилин вода залляла в одній долині село Ле Тісар і відтяла його зовсім від світа. Селу поспішили з поміччю військові сапери і таким чином вратовано людей перед смертю.

ВІДВАЖНИЙ УЧИНОК.

В Дубні на Волині в Ікві, їдучи човном, перекинулись і попадали в воду три особи: Жиди Бейла Жорне, її дочка Рахель Едельбавм і зять Друх. Не вміючи плавати, вони були б напевно втонули. На ратунок їм кинувсь у воду Іван Новачик і по надлюдських зусиллях всі троє вратував. Про його відважний учинок тепер пишуть часописи.

ЛЬОТЕРИЙНИЙ ЛЬОС ПРИЧИНОЮ САМОГУБСТВА.

В Дрогобичі відібрав собі життя 24-літній кельнер Янкель Зільберман. Причиною самогубства було те, що на льос, на який недавно тому впала головна виграна 300 тисяч злотих, він при відновленні льосу, як один з чотирох спільників, не вплатив належної суми і тому спільники не хотіли узгляднити його як співвласника до щасливої виграної. Зільберман так цим перенявся, що стрілив собі в голову. У безнадійному стані його відвезли до лічниці.

СМЕРТЬ ТОРЕАДОРА-ПИСЬМЕННИКА.

В Еспанії жалоба, бо помер славний, популярний тореадор Іґнаціо Санче Мехіяс. До боротьби з биками виступав ще молодим хлопцем. Згодом дійшов до такої вправи і зручности, що за один виступ на арені платили йому 100 тисяч франків. До 1924 р. Мехіяс був улюбленцем Еспанців. Опісля покинув арену і весілно почав працювати пером. Мехіяс написав кілька романів і пєс. У Мексику Мехіяс пізнав відому танцюристку Аржентину, з якою приїхав на гостинні виступи до Парижа. Одної суботи імпресаріо попрохав його заступити тореадора Ортеґу, якого тяжко поранено в самоходовій катастрофі. Мехіяс згодився, а крім того сам вибрав собі бика, з яким мав боротися. Одначе довга перерва була причиною трагічної смерти. Мехіяса. Розярений бик ухопив тореадора на роги і пробив йому бік. Раненого Мехіяса відвезли до шпиталю, де він помер на затроєння крови.

ЯК ВИНАГОРОДЖУЮТЬ ЗА ЧЕСНОТУ.

Недавно тому переїздило через село Лукавець, стрийського повіту, особливе авто, якому попсувалося колесо. Підчас направи одному з подорожних Жидів випав портфель з готівкою 12 тисяч долярів. По відїзді авта надійшов дорогою селянин і знайшов згаданий портфель з грішми. Як це між нашим чесним народом водиться — віддати кожному його власність — селянин дігнав конем авто і віддав власникови згублені гроші. За це одержав селянин, як на кпини, т. зв. „знализного" 2 злоті! Згідно з законом належиться до 1,000 зл. 10 відсотків від знайденої суми. В такому випадку згаданому селянинови належиться 5 відсотків від знайденої суми грошей, отже від 12 тисяч долярів — 600 долярів або понад 3 тисячі злотих.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Товариство Запорозька Січ, від. 234 У. Н. Союза в Елізабет, Н. Дж., подає до відома всім своїм членам місцевим і поза місцевим, що дня 23-го вересня помер член товариства **Михайло Огар.** Похорон відбудеться в середу, дня 26-го вересня, в годині 9-тій рано з дому жалоби при 139 First St., Elizabeth, N. J.

Просимо всіх членів обовязково взяти участь у похороні.

За уряд товариства:
К. Пілат, секретар.

ЗАПЛАТИВ, ЩОБ УБИЛИ СИНА.

У Кольоні відкрили плян плян душогубства, що у своїй жорстокости мало має рівних. Нелюдськість злочину є в тім, що наміреним убивником був батько, а жертвою—його рідний син. Кольонський горожанин К. заплатив двом людцям за те, щоб підчас купелі втопили його 15-літнього сина. На нелюдський батько обезпечив сина на велику суму і в цей спосіб хотів здобути премію. Намірений злочин відкрив один із убивників, що повідомив поліцію й заздалегідь остеріг жертву. Озвірілий батько незадовго відповість за свій злочин перед судом.

ЛЮДСЬКА ЛЕГКОВІРНІСТЬ.

Процес, який небаром відбудеться у Відні, буде цікавим причинком до глупоти. Обвинувачена називається Катерина Ляґлер, а пошкодована це п. Сельхер, а радше її чоловік. Перед кількома роками пізналися пошкодована й обвинувачена. Сельхер терпіла тоді на тяжку нервову недугу й шукала поради у всяких лікарів. Ляґлер легко вмовила в недужу, що на її хоробу не поможе жаден лікар, хіба „лікар душі". Вона припадково знає такого „лікаря душі", який їй може помогти. Опісля запровадила легковірну жінку до костела, здалека показала якогось священика й сказала, що це „отець Магнус", знаний чудотворець. Небаром почали приходити до пані Сельхер листи від чудотворця. Обіцювали вони їй здоровля, коли лише буде присилати „жертви". Забобонна жінка брала гроші з каси чоловіка й носила „чудотворцеви". Так було кілька літ. Тимчасом господарська скрута загострилась і Сельхер не була вже всилі платити стільки, що давніше. Листовно благала „отця Магнуса" з н и ж и т и висоту „жертв. Але „чудотворець" був невблаганий. Жадав грошей і погрожував смертю. Цікаво, що коли лише вона посилала гроші, почувалася краще, а коли ні, її недуга збільшалася. Тому отуманена жінка свято вірила, що її життя й смерть у руках „отця Магнуса". Вкінці все виявилося. Чоловік пані Сельхер від довшого часу підозрівав, що жінка краде в нього гроші, тому взяв її на спитки. Жінка розповіла все, що знала. Тоді чоловік повідомив поліцію, а слідство виявило, що автором листів „отця Магнуса" була Ляґлер. Вона видурила від своєї приятельки коло 10,000 шілінгів.

З МОРСЬКОЇ ВОДИ — БЕНЗИНА.

Французька преса повідомляє, що французькому вченому й винахідникови, д-рови Сеерови, вдалося перетворити 16 тисяч літрів морської води на пальну бензину. Це перетворення відбулося в приявності високих військових представників і відпоручників великих технічних фірм у лябораторії Саера, при помочі тайних апаратів. Слід згадати теж, що лябораторію Саера береже окрема військова частина, вивінувана в найдосконалішу зброю. Кошти добутої таким чином бензини виноситимуть 3 центими за літру.

РОСІЯ ПРОДАЛА СХІДНЬО-КИТАЙСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ

БОЛЬШЕВИКИ ГОТОВІ ВИЗНАТИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ МАНЧУКА, ЯПОНСЬКОЇ БУФЕРНОЇ ДЕРЖАВИ.

ТОКІО (Японія). — Ґазета „Ніші-Ніші" повідомляє, що Росія згодилася продати урядови Манчука Східньо-Китайську залізницю за 170,000,000 єн (50,728,000 долярів). Офіційна телеграфічна агенція „Ренго" повідомляє, що справа переговорів іще не скінчена, але з інших офіційних джерел ніхто цього повідомлення ґазети „Ніші-Ніші" ні не спростовує, ні не підтверджує.

Майже всі тепер уважають доконаним фактом, що залізниця, довга 1,000 миль, на яку російський царський уряд витратив сотки міліонів рублів та яка була дуже важним чинником, що звязувая російське побережа Великого океану з Росією, тепер легально опинилася в руках Манчука, а фактично в японських. Величезний російський порт Владивосток та все Приморя тепер лишилося звязаним з Росією одно-торовою залізницею, що йде навколо кордону Манчука.

Разом з тим кажуть, що Росія скоро визнає незалежність Манчука, що дотепер зробили лише держава Іль Сальвадор та, очевидно, Японія, яка створила Манчуко. Думають, що полагодження справи продажу залізниці значно поліпшить політичну ситуацію на Далекому Сході.

ЩОБ НЕ ДРОЧИТИ БУРЖУАЗНИХ ТА КАПІТАЛІСТИЧНИХ ДЕРЖАВ.

МОСКВА (СССР). — Семий світовий конгрес Комуністичного (Третього) Інтернаціоналу, який мав відбутись у вересні в Москві, відрочено на неозначений час. Думають, що конгрес буде скликаний у першій половині наступного року.

Вже шість років фактично не було світового конгресу Комуністичного Інтернаціоналу. Всю працю провадить виконавчий комітет Інтернаціоналу під керуванням і стислим доглядом російської комуністичної партії.

РОЗЛАМ У НІМЕЦЬКІЙ ПРОТЕСТАНТСЬКІЙ ЦЕРКВІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В той час, як з наказу уряду в протестантській катедрі Берліна іменовано епископа Людвіґа Мілера першим примасом усіх протестантських церков у Німеччині, по цілій Німеччині піднявся протест протестантських парохій проти такого знасилування автономних прав протестанської церкви. Майже в усіх евангелицьких церквах Німеччини прочитано послання д-ра Карла Коха з закликом виключити епископа Мілера та його приклонників з лав евангелицької церкви.

Епископ Людвіґ Мілер є особистим приятелем Гітлера. Він заявив, що буде боротися всіми способами проти непослушних йому пасторів та вірних. Мілер заявляє, що він прагне створити єдину християнську церкву для цілої Німеччини, але покищо його діяльність приводить лише до більшого розламу й заворушень серед вірних протестантських церков.

ПОСИЛАЮТЬ УЧИТЕЛІВ У КАТОРГУ.

МОСКВА (СССР). — Ґазета „Правда" дуже коротко подає відомости про засуд на 10 років каторжної праці учителів з села Диковки, одеської области на Україні, Караґу та Мізненка. Засуджено їх, разом з іншими, за те, що вони стояли на чолі „гнізда куркулів-націоналістів" у цьому селі.

Учительку Сорокіну також за „націоналістичний ухил" засуджено на 1 рік важкої вязниці.

ВЕЛИКІ ЖЕРТВИ ЯПОНСЬКОГО ҐУРАҐАНУ.

ТОКІО (Японія). — Тепер вияснюється, що ґураґан, який недавно пронісся над Японією, наробив більше шкоди, ніж то здавалося зпочатку. Дотепер уже нараховують убитих 2,064 особи, тих, що пропали без вісти, 258, а покалічених 13,335. Крім того буревій знищив 32,939 будинків.

Уряд уже почав підготовляти відбудову зруйнованих районів та зорганізував медичну й харчеву допомогу населенню районів, навіщених тайфуном.

ЗНОВУ ТРОЦЬКИЙ.

МАДРИД (Еспанія). — В цілій Еспанії оголошено стан надзвичайної охорони з впровадженням военно-полевих судів. Цей декрет підписав президент републики після того, як уряд зібрав відомости про те, що комуністи й інші радикальні елементи в спілці з реакційними елементами готують ся повстати проти демократичного уряду републики.

В цілій Еспанії кружляють чутки, що там перебуває Троцький, який керує комуністичною підготовкою повстання. Влада старається знайти сліди Троцького, щоб вияснити, чи він дійсно є в Еспанії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА КУЛІСАМИ ЛІҐИ

Останні збори Ради Ліґи Націй у Женеві викликали більше зацікавлення в світі, ніж мало котрі збори передтим. Подекуди дещо цього зацікавлення можна було передбачити, а по більшій части багато вийшло зовсім несподівано.

Сподіване зацікавлення прийшло з таких справ, як справа сарської округи та зі справи приступлення Росії до Ліґи Націй. Несподіванка вийшла з заяви Польщі про права національних меншин. Хоча ці всі справи на перший погляд ока з собою не повязані, то всі вони становлять причинки до одного питання, під кутом котрого їх розглядано: питання війни.

Що справа сарської округи може легко довести до війни, в це вже ніхто не сумнівається. В Европі балакають загально, що Німеччина анектує Сарщину тоді, як плебісцит випаде проти неї. Вона анектує Сарщину так, як Польща анектувала Вильну, як Анунціо анектував Фіюме, як Литва анектувала Клайпеду (Мемель). Вона анектує Сарщину ще й до плебісциту на випадок, як події покажуть їй, що він випаде проти неї. З такої анексії легко може прийти до загальної війни.

Приступлення Росії до Ліґи кидається в очі передовсім через те, що Росія досі стояла осторонь Ліґи та робила все для її компромітації. „Манчестер Ґардієн" пояснює цю суперечність у поступованню Москви страхом большевиків перед воєнною заверухою на Далекім Сході, себто страхом війни з Японією.

Суперечність між дотеперішнім франкофільським становищем Польщі і теперішнім ґерманофільським становищем Польщі „Ґардієн" теж пояснює розрахунками на наближаючуся війну. „Ґардієн", котрий у тих справах уміє дивитися безсторонно і котрий про факти звичайно добре поінформований, не має сумніву, що в Росії панує страшна нужда й невдоволення. В Японії, Німеччині й Польщі спекулюють уже нині, що під першим ударом війни російська диктатура або зовсім завалиться або що найменше сильно ослабне. Це дасть нагоду наїзникам або внутрішнім повстанцям. „Ґардієн" припускає, що Німеччина й Польща мають якесь порозуміння в цій справі, та що може і Японія не зовсім до нього непричетна.

Якби так було, то заява Польщі про національні меншини набрала би спеціяльного значіння. Це Польща хоче дістати на випадок війни вільну руку зробити остаточний розрахунок з окупованими Польщею непольськими народами.

Розглядаючи з того боку діяльність Ліґи на її останній Раді, приходиться до висновку, що Рада дала тільки поле, на котрім ріжні держави приготовляються до нової воєнної авантури. Для замирення світа Ліґа не зробила нічого.

Е. Онацький.

КОРПОРАТИВІЗМ.

Революційний синдикалізм є антигуманітарний і антипацифістичний. Сорель, головний апостол революційного синдикалізму, дивився на війну як на джерело героїзму. І вже Прудон, у свойому творі про війну і мир, розріжняв дві точки погляду, що з них можна дивитися на війну: поперше, як на джерело героїзму; подруге, як на засіб деяких людей чи ґруп задовольняти свої хижі інтереси. На думку Сореля, загальний страйк — це своєрідна війна, що „має великі анальоґії з першою катеґорією воєн: пролєтаріят орґанізується для війни, відокремлюючись від інших частин нації, дивлячись на себе як на великий мотор історії, підбиваючи кожне суспільне міркування потребам боротьби. Тут ми знаходимо дуже ясне почування слави, що єднається з його історичним завданням, і героїзму, що випливає з його боєвого наставлення. Він прямує до рішучого бою, в якому виявить цілу міру своєї мужности й вартости". (Сорель, "Reflexions sur la violence", стор. 249).

Революційний синдикалізм уважав, що синдикати не мають надалі бути лиш аванґардом пролєтаріяту, але мусить бути **цілим** пролєтаріятом. Увесь пролєтаріят зорґанізований у професійні спілки, відмежовані від капіталістичного світу, повинен творити свій окремий світ, у якім не можна допускати представників інших кляс. Допускати чужосторонні елементи в свою орґанізацію, значить ослаблювати її, розводнювати. В присутности чужосторонніх елементів неможливо виховувати в пролєтаріяті свідомість його клясової відмінности й солідарности, і саме тому революційний синдикалізм повстає проти всяких політичних партій, що обєднують ріжноманітний, нічим між собою не звязаний людський матеріял. Синдикати повинні бути свого роду **орденами** пролєтаріяту, які принесуть йому поратунок, як свого часу релігійні ордени (чини) принесли поратунок церкві. На чолі робітничих професійних спілок повинні стояти лише самі робітники, які незалежатимуть від ніяких партій, і вестимуть свої орґанізації до бою з капіталістами без огляду на якінебудь компроміси. Революційний синдикалізм ставиться з призирством до реформізму, що шукає повільних реформ, і перше, ніж проголосити страйк, домагається порозуміння чи судів. Така тактика лиш ослаблює клясову свідомість пролєтаріяту і позбавляє його боєвого запалу.

В революційному синдикалізмі таким чином панує доґма насильства, постійної боротьби, безпосередньої акції, чину. Але всеж не треба його змішувати з революційним анархізмом. Анархізм — індивідуалістичний, синдикалізм — колєктивістичний; анархізм — утопічний, синдикалізм — позитивістичний; анархізм змагає до щастя цілої людськости; синдикалізм — тільки пролєтаріяту.

В порівнанню з соціял-демократією синдикалізм без сумніву мав усетаки велику моральну вищість, бо він протиставляє соціял-демократичному мілітаризмови дух самопосвяти і героїзму; інтересам шлунку — одушевлення боротьбою і перемогою; опортунізмови, що йде нерозлучно з лицемірям та компромісами, — образ величньої будуччини, що вимагає жертв і безкомпромісовости; парляментарній та мітінґовій демаґоґії — ідеали виховання нового етичного, високого громадянства пролєтарської суспільности. І самий спосіб боротьби революційного синдикалізму, загальний страйк, мав уживатися не як засіб для осягнення якихось матеріяльних здобутків особистого чи ґрупового інтересу, але як засіб для знищення міщанської держави, яку має заступити держава пролєтарська.

Але поруч інтернаціонального **революційного** синдикалізму, що вплинув дуже сильно на московський большевизм, розвивається на початках XX. століття **католицький** інтернаціональний синдикалізм, а в протиставленню до тих двох уже в повоєнних часах розвивається синдикалізм **національний**, що виливається нарешті в **фашистівський корпоративізм**, в котрому клясова солідарність поширюється й відмінюється в солідарність національну, з запереченням клясової боротьби і з включенням професійних орґанізацій в орбіту держави як її конституційний елемент. Але про це іншим разом.

(Кінець)

УКРАЇНСЬКЕ ВОЄННО-ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

По розгромі української армії старшинство на чолі з ґенералом Юнаковом, бувшим професором воєнної історії в російській академії ґенерального штабу, а пізніше начальником штабу головного командування українських армій, заснувало своє товариство під повищою назвою. Тепер, по смерти Юнакова, на чолі цього товариства стоїть ґенерал ґенерального штабу, М. Безручко. В цім товаристві обєднані майже всі найкращі українські військові сили, що опинились на еміґрації в Польщі.

Програма діяльности Українського Воєнно-Історичного Товариства така:

1. Воно збирає, студіює, опрацьовує та видає друком матеріяли, що торкаються історії українського війська з часів визвольних змагань останньої доби та з минулих часів.

2. Дбає про впорядкування та охорону памятників лицарів українського війська, що своє життя положили за волю й державність України.

Від самого початку свого існування товариство розвиває широку діяльність у згаданих напрямах. Дотепер товариство видало чотири гарні воєнно-історичні збірники **„За державність"**, у яких уміщено багато цікавого й цінного матеріялу не лише для української воєнної історії, але й для військової науки взааалі. На жаль, матеріяльні засоби товариства дуже обмежені, бо воно дістає їх лише з членських вкладок та пожертв своїх членів. Ніякий уряд, ніяка орґанізація, або окрема особа з більшим капіталом товариству не пособляє.

Тому товариство не встані розвинути своєї видавничої діяльности так, як належить. В теках товариства вже зібралося незвичайно багато цінного воєнно-історичного та воєнно-наукового матеріялу з часів недавньої визвольної боротьби України та з давноминулих часів. Матеріяли ці залежуються й стає небезпека, що вони, не побачивши світу в друку, можуть згинути зовсім. Матеріял той торкається часів козаччини, а також української придніпрянської та галицької армії з останньої боротьби.

Незвичайно важно цей матеріял друкувати якнайскорше, коли ще жиють учасники останньої нашої боротьби за волю України. Вони зможуть доповнити ці матеріяли, справити помилки авторів та збирачів, або написати свої праці-спогади та документально опрацювати те, де вони самі були учасниками. Друкований матеріял заохочує до написання нового матеріялу й одна думка та праця породжує другу. Публікування матеріялів з історії українського війська є чи не одним з найголовніших завдань нашої воєнної еміґрації.

Ми знаємо й кажемо, що Україна мусить бути приготованою до наступної збройної боротьби. Приготовити український нарід, виплекати в ньому дух воєвничости, витворити тип вояка-Українця можна лише на підставі докладних студій воєнної минувшини українського народу. Лише тоді, коли ми всебічно вистудіємо всі позитивні та неґативні сторони нашого військового типу, можна буде науково працювати над методами створення того, чого Україна потребує в сучасности і в майбутности.

Читаючи історію українських воєнних змагань, бачиш, як червоною ниткою скрізь проходить надзвичайна відвага українського вояка й хоробрість така, яку мало знає історія людства. Український нарід мав численні побіди, яких вистарчилоб на створення не одної, а десятьох держав. Але тимчасом український нарід програвав майже всі війни з часів козацтва й програв її тепер. Значить, чогось бракує нам, чогось не вистарчає українській армії, щоб розвинути ширше свої побіди, щоб їх закріпити. Оте „чогось" можна буде знайти лише тоді, коли вичерпуючий матеріял про минуле наших воєн буде видрукований, а потім досліджений і простудійований фахівцями. Коли ми будемо знати оту хибу, тоді вже можна буде старатися її усунути.

Німеччина, наприклад, виграла в світовій війні майже кожду окрему битву. Без сумніву, вона виграла більше окремих битв сама, ніж усі її численні противники, взяті разом, а тимчасом Німеччина програла війну. Тепер Німці шукають отого „щось" свого, що перешкодило їм виграти цілу війну. Отак кождий нарід мусить відшукати свою хибу й усунути її, коли хоче виконати свої наміри.

Українське Воєнно-Наукове Товариство стоїть на правдивому шляху, старяючись публікувати матеріяли з наших воєн і тому обовязком українського громадянства прийти йому з матеріяльною допомогою. Коли ми зрозуміємо вагу праць згаданого товариства, тоді й поможемо йому, памятаючи, що без армії не збудуємо української держави.

В. К.

Ось питання.

— Ти чого плачеш, хлопчику?

— Бо, прошу пана, нині рано тато сказав мамі, що мама гуска — а мама сказала татови, що тато осел!

— Тож чого ти плачеш?

— Бо... коли моя мама гуска, а тато осел, то я не знаю, що я!

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЩО КРАЙ, ТО ОБИЧАЙ.

В Італії Мусоліні збирається приготовляти для військової справи дітей від 8-го року життя.

В Еспанії уряд видав розпорядок, що дітям не вільно приступати до ніякої політичної партії перед 16-тим роком життя. Діти між 16-тим і 23-тим роком мають на це мати дозвіл родичів.

КОЛИСЬ І НИНІ.

Щоби це не дало кому притоки до нарікання, що нині молодь має забагато прав, бо в давнину буцімто все бувало краще, як молодь таких прав не мала, пригадують історики, що за анґлійського короля Джеймса Першого в анґлійськім парляменті було 40 членів у віці від 16 до 20 літ.

Історики теж обчисляють, що пересічний від людей, котрі вели американську революцію, був десь коло 27 літ.

СТАРІ, ЧИ МОЛОДІ?

Відкривши факт, що в анґлійськім парляменті за короля Джеймса Першого було 40 послів нижче 20 літ життя, королівський „рекордер" Мартин роздирав на собі одежу й плакав: То до того вже Анґлія дійшла, що колись батьки видавали закони для дітей, а нині діти видають закони для батьків!

Проф. Волтер Б. Питкин видав недавно книжку „THE CHANCE OF A LIFETIME," в котрій він закликує молодь перемінити світ.

МОЛОДЬ, ЧИ СТАРІСТЬ?

Та цей самий професор, що кликав молодь перемінити світ, написав теж книжку, в котрій доказував, що людина починає властиво жити аж у 40-вім році життя.

Отже старші мають свою потіху, а молоді свою — в книжках професора Питкина.

ФАКТИ, ЧИ ХАРАКТЕР.

З нагоди початку нового шкільного року, говориться багато про цілі й завдання виховання молоді.

Звичайно дискусія обертається коло питання: чого має вчити школа: фактів, чи характеру?

Вчителі, котрі ставлять собі за ціль навчити дітей якнайбільше фактів, будуть звичайно держатися правил строгої дисципліни, бо дисципліна упрощує їм навчання. Вчителі, котрі ставлять собі за ціль виховання характеру, будуть дивитися за тим, який характер виховується в дітей під впливом учительської дисципліни.

МОЛОДЬ КОЛИСЬ І НИНІ.

Що й молодь нині не така, як була колись, бачать мало не всі люди.

Що між нинішньою російською молодю і молодю Росії зперед революції, або між молодю в Німеччині нині і молодю в Німеччині перед війною є величезна віддаль, це й сліпий побачить. Одначе ми часто не хочемо бачити, що є ріжниця між давньою молодю і новою навіть у найбільше постійних країнах світа, як, приміром, в Анґлії. Тимчасом анґлійський соціольоґ С. Е. М. Джовд, інструктор у лондонськім університеті, пише, що нинішня молодь Анґлії ріжниться від молоді повоєнної Анґлії так, як „крейда від сира".

Повоєнна молодь була розчарована, легкодушна й цинічна. Нинішня молодь відзначається передовсім зростаючою серіозністю.

Володимир Левицький, У. С. С.

В „СОЮЗНИЦЬКИХ" ТАБОРАХ ДЛЯ ПОЛОНЕНИХ ТА ІНТЕРНОВАНИХ

(6)

13. І. В цілій Польщі заноситься на ґенеральні страйки. Також у Львові розпочалися страйки польських трамвайників і візників. Прилучитися мають до них залізничники, почтовці й інші. Домагаються вони підвищення на 100% платні, бо польська марка впала дуже низько. Тутешні робітники відбувають часті сходини. На одних із них виступили кілька промовців проти розтратної політики уряду, який годує та вбирає „Украінцуф". Так, начеб вони ще мало загарбали нашого майна з України та при нашому розброєнню! Крім того місцеве робітництво боїться, що на випадок страйків уряд вжиє нас проти них. Це ясне, що наші хлопці нічого не малиб проти того, щоби троха відплатитися за здійснюваний Поляками клич проти нас: „Пусьціць Русіна на Русіна". — На політичному овиді для нас хмариться. Переговори миру Польщі з большевиками зближаються до кінцевого вирішення. Поляки обіцяють, що виєднають нашим братам Придніпрянцям... амнестію! Хіба під большевицьку стіну або на заслання! Добра вдяка „союзника"!

14. І. Вчора вечором улаштовано гарний концерт-кабаре, змагання борців й удалі памфлети. Опісля танці до ранку. Так стрічаємо свято Нового Року. Грає військова польська музика. В 12 год. в ночі промовляє полк. Шандрук і інші підносить оклики на честь Петлюри й вождів наших дивізій та армії.

15. І. Сьогодня приїхала в табор решта дивізії, а саме артилерія, кіннота й технічні частини — всього біля 1.000 людей. З ними багато жінок та дітей, бо це переважно жонаті старшини. По бараках нема вільного місця, тому частина жонатих піде на села. В місті зростає з кождим днем безробіття. Польська марка-гріш так втратила на вартости, що багато тутешніх не хочуть її брати за товари, особливо по селах. Доходять вісти, що в східній Галичині переводять Поляки масові арештування в супроводі побоїв та інших знущань.

16. І. Я дістав вістки про відносини в Галичині. Бойкот усього польського в повному ході. Наїзники безрадні. Всякі заходи зєднати собі населення на ніщо не здалися. Наїзник потерпав про долю цеї загарбаної країни. Наші звязки з краєм слідять ріжні типи чужі і свої. Деякі з них упхалися до польської команди обозу до канцелярії як помічні канцелярійні сили й починають свою юдину роботу. Довудзтво обозу буцімто для вдержання внутрі дисципліни запровадило „паку" — ц. є. своєрідний арешт. Визначається він тим, що арештований сидить в малесенькій бридкій келії, дістає мало їсти та перебуває сам у холоді. Отже початки до сухіт та інших недуг. Директором цеї „паки" іменував майор Калінський таки нашого сотника, виродка-типа Ґорчинського. Він тепер більше небезпечний, як всі польські сторожі разом взявши. Перед ним тремтить неодин таборовик. Галичан він не чіпає, бо боїться їхньої зорґанізованости. Спільна недоля та однакова тактика супроти всяких можливих подій злучила нас у суцільний гурток самооборони. Веде його поручник Н. Н. Відбуваємо спільні сходини для однакової тактики оборони, з якоїб воно не було сторони.

17. І. Вечером приїхав до нас командант ґен.-пор. Омелянович Павленко (старший) на перегляд цілої ґрупи. Ходив також по бараках та цікавився цілим життям частин.

18. І. Між іншими справами, як надія на весну, повстання на Україні, нашого завдання в тому часі і т. п., говорив Павленко й про фінансування таборів. Це тепер найважніше питання, коли хочеться вратувати здоровля сотням тисяч наших вояків. Великий запас гривень, бо біля 400 міліонів, має Німеччина з запасу, який вона згідно з угодою з У.Н.Р. видрукувала, однак німецький уряд вагається, кому саме їх видати. Під розвагу входять: Петлюра, Петрушевич, т. зв. Радянська Україна й Скоропадський. Командант піддержував нас на душі, мовляв, навіть серед найбільш неприятливих умовин мусимо разом триматися, „хочби прийшлося малюванням вивісок та робленням чобіт заробляти собі на прожиток". Начальник ґрупи, ґен. Удовиченко, відповів що нас єднає одна спільна ідея — це боротьба за Україну. Дасть Бог, за 2—3 місяці вияснится наше положення й на той мент мусимо бути добре зорґанізовані. А коли би прийшлося нам і за кордоном деякий час провести — ніхто нас не розєднає.

19. І. Йордан. В нашому театрі вечором баль-концерт з приводу гостини команданта. Еліта старшин витає його гідним старшинського ступня приняттям.

20. І. Командарм відбув нині довшу нараду зі всіми начальниками поодиноких частин. Балакав про положення інтернованої нашої армії в польських таборах. Далі про міжнародню ситуацію. Вона назагал для нас мало прихильна. Польща показалася заслаба в ролі „пшедмужа" Европи та завела надію антантських політиків за її допомогою розбити большевиків. Згадав також про пляни німецьких ґенералів Гофмана й Людендорфа, які предложили антанті плян міжнароднього корпуса з метою знищити большевизм. Ядро цього корпуса творилиб українські війська та московські відділи. Щодо нашої політичної орієнтації, заявив командарм, що проєктується утворення нової директорії, в якої склад входилиб би: Петрушевич, Скоропадський, Швець і інші. Петрушевича визнають галицькі війська, які знаходяться в чеських таборах, а Скоропадського американські еміґранти. Цікаве, що Павленко розходиться у багатьох поглядах політичної натури з нашим ґен. Удовиченком, який боронить всеціло вузької політики уряду У. Н. Р. Павленко критикував також одноманітний напрямок преси, як „Син України" й інші, що в своїй загумінковости посуваються аж до злобних тверджень, як прим. те, що Галичани мають у Чехії всього 30 баґнетів, себто стрільців.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1934 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Домарецький Михайло.
В. 11. Вацьло Іван.
В. 11. Ничай Іван.
В. 15. Чорна Катерина
В. 16. Двораківська Анастасія.
В. 28. Поляк Іван, Бицько Михайло, Шеременда Михайло, Кіцок Володимир.
В. 29. Лейкус Теодор, Гриненько Василь.
В. 31. Костело Франко.
В. 36. Паньків Анна.
В. 39. Гайдук Яків.
В. 50. Сарабака Михайло.
В. 56. Канюк Стефан, Шелева Катерина, Вербицька Марія, Солецький Павло, Ходан Володимир.
В. 63. Грицик Олекса.
В. 70. Марушак Анна, Маринець Марія.
В. 71. Бобак Юсифа Марія.
В. 82. Шилак Анна, Дзира Олекса мол., Шилак Розалія.
В. 85. Шляхтянчин Василь, Шарабака Анна.
В. 86. Височанська Каролина, Полубняк Стефан.
В. 94. Лехкун Михайло, Голодюк Анна, Лехкун Марія, Голодюк Михайло.
В. 98. Оравець Стефан, Гевчук Софія, Зємба Станислав.
В. 100. Кукула Анна.
В. 102. Павлина Олена, Павлина Анна, Павлина Текля, Труш Анна, Попович Катерина, Федик Стефан, Павлина Павло, Роман Михайло, Гавриляк Гнатій, Зузек Михайло.
В. 105. Пташинський Іван, Лопушанський Стефан.
В. 106. Єдинак Володимир, Єдинак Марія.
В. 114. Сенчук Іван.
В. 122. Проницький Гендрик.
В. 123. Шквірюк Марія, Мрикало Марія, Лещишин Іван.
В. 124. Коченас Іван.
В. 130. Гаврилович Надія, Дячун Парася, Кецька Василь, Дроботій Стефан.
В. 132. Гордійчук Анеля.
В. 136. Дичко Володимир.
В. 141. Якима Юсиф.
В. 146. Чупа Василь М.
В. 159. Ремез Марія.
В. 162. Гнатів Володимир.
В. 171. Дубчак Володимир.
В. 179. Добромільська Софія.
В. 183. Демкович Іван.
В. 185. Сидлецька Ева.
В. 191. Бойко Микола, Мисинович Михайло.
В. 192. Варещак Марія, Ґудзій Марія, Вічковська Ольга, Вічковська Михалина, Клебан Марія, Варещак Юстина, Тимочко Михайло, Тимочко Тома, Брикайло Іван, Гривняк Михайло, Клебан Іван, Чорнобай Іван.
В. 206. Скаб Михайло, Боднар Петрунка, Пасечняк Марія.
В. 207. Костюк Юсиф, Болюх Василь.
В. 208. Ковальчик Петро, Стаднир Ольга, Стаднир Анастасія.
В. 210. Натаро Юсифа, Шиманський Федько.
В. 212. Прекоп Тацiяна, Совяк Катерина, Ганович Розалія.
В. 214. Коваль Микола.
В. 217. Шевчук Юрій, Плекан Параскевія, Луцишин Василь.
В. 218. Бура Анастасія, Недоступ Михайло.
В. 221. Рошко Михайло, Нагірняк Роман, Медвідь Кіндрат.
В. 223. Кацак Михайло, Кутний Іван, Левчук Марія, Левчук Олекса, Кравчук Юсиф, Гренчишин Іван.
В. 237. Гатлан Іван.
В. 238. Селінський Ілія, Дацько Володимир, Кутник Текля, Галатин Михайло.
В. 239. Дідик Василь.
В. 243. Станкевич Антошка, Шпорнюк Ева, Карплюк Павло.
В. 247. Заячківська Анна, Заячківська Марія, Качмар Катерина, Босак Олена, Сас Анна, Білик Михайло, Гула Іван, Процак Петро, Білик Стефан, Білик Іван.
В. 257. Довгалюк Панас.
В. 262. Лесник Антін, Геряк Александра.
В. 263. Янкевич Михайло.
В. 268. Михалюк Ольга.
В. 270. Магура Анна, Василюк Софія, Тітко Григорій, Кулич Омелян, Струк Мелянія, Бобовник Михайло, Підгурський Петро, Стегніцький Андрій.
В. 276. Кухарська Марія.
В. 282. Флисяк Анна, Флисяк Антін.
В. 286. Чорна Марія.
В. 288. Гонтарик Марія, Гонтарик Стефан.
В. 289. Швець Іван.
В. 296. Лобур Петро А.
В. 298. Завадзкі Іван.
В. 308. Картичак Михайло мол.
В. 316. Сукованченко Стефан д-р.
В. 326. Романишин Стефан, Фордина Марія.
В. 330. Стриек Анна, Русин Марія.
В. 338. Кудлик Катерина.
В. 339. Піщальник Агафія, Барна Іван.
В. 359. Білоус Стефан.
В. 361. Боднар Марія Анна, Гричмевич Михайло, Лехман Катерина, Мелевчук Онуфрій, Орач Микола, Ганц Микола, Шилак Олекса, Яцевич Дмитро, Орач Марія, Петров Марія, Репета Павлина.
В. 364. Міллер Анна, Чорний Мартин, Биць Павло.
В. 366. Седіла Михайло.
В. 369. Марунич Марія, Деркач Петро, Деркач Іван, Савчинич Анна.
В. 370. Васелик Юсиф, Куц Михайло.
В. 371. Яцентій Іван.
В. 379. Сачавський Михайло.
В. 396. Бекіш Марія, Драпала Микола, Дяк Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Амбицький Стефан, Амбицька Параска, Бойчук Михайло, Олесьневич Теодор, Полиняк Василь.
В. 9. Старовецька Анна, Худиців Іван.
В. 10. Хомик Семен, Нищот Марія, Гутиряк Іван, Завидняк Мілько.
В. 13. Срібк Терем.
В. 18. Зопко Микола.
В. 31. Васькович Михалина, Васькович Олена, Палик Іван, Бредик Франко.
В. 37. Леган Марія, Палюк Франка.
В. 57. Ропицький Юсиф.
В. 70. Безушко, Теодор.
В. 74. Лісько Андрій.
В. 82. Ільків Василь.
В. 94. Гривняк Паранька, Гривняк Сильвестер.
В. 96. Войцович Стефан.
В. 102. Николаєвич Михайло.
В. 114. Фрикс Луїза.
В. 117. Ханачівський Іван.
В. 127. Качор Лука.
В. 130. Сологуб Іван.
В. 135. Тунько Галя, Ґеферт Софія, Голобінка Марія, Голобінко Іван, Мащак Катерина, Зіз Текля, Зіз Стефан, Тунько Микола, Терлецький Михайло, Щутяк Іван, Рудак Марія, Рудяк Дмитро, Мащак Юсиф, Лучка Григорій, Лучка Катерина, Шутяк Катерина, Голобінко Григорій, Терлецька Марія, Лучка Василь, Лучка Андрій, Геферт Андрій, Фондарич Юсиф, Фондарич Софія, Цапар Павло, Цапар Пелагія.
В. 139. Павловський Микола.
В. 140. Пірко Андрій.
В. 146. Дмитришин Дмитро.
В. 147. Луців Юрій, Артим Андрій.
В. 181. Шевчук Мадга, Шевчук Павло.
В. 185. Юрковський Іван, Матичак Юлія, Матичак Іван, Матичак Стефан.
В. 186. Поступак Стефан.
В. 193. Кіщак Василь.
В. 202. Щербій Марія.
В. 217. Мазурик Марко, Головка Іван.
В. 227. Мушинський Василь, Рушняк Петро, Пішка Макар, Джмелик Василь, Цап Катерина, Медвідь Іван, Пішка Ева, Мушинська Марія, Рушняк Ева, Мушинський Михайло.
В. 235. Теплій Михайло.
В. 237. Маряк Луця, Марків Кирило.
В. 238. Галандзій Микола, Антонюк Сава.
В. 254. Максим Теодор.
В. 259. Фіґель Андрій.
В. 266. Варшона Яків, Сивик Стефанія.
В. 268. Смачила Микита, Горощак Яків.
В. 273. Маряк Михайло.
В. 274. Кузьма Ілько, Сухар Марія, Сухар Дмитро, Мирдич Іван, Мирдич Анна, Волощак Тетяна, Павелко Андрій, Павлечко Микола, Павлечко Параска, Павелко Анастасія, Волощак Іван, Кіхтан Луць, Кіхтан Катерина.
В. 275. Курило Михайло.
В. 276. Федушко Пелагія.
В. 282. Бедзіш Григорій, Бурдяк Микола, Гривняк Семен, Кучерявий Василь, Гривняк Анна.
В. 288. Підгайний Василь.
В. 292. Рутковська Софія.
В. 296. Лобур Стефан, Лобур Софія, Кобаса Філор.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 316. Лапчак Михайло.
В. 319. Пиців Василь, Ганіца Софія.
В. 324. Филипчук Анна.
В. 325. Гринчук Іван, Бохонко Теодор.
В. 338. Балог Михайло.
В. 341. Завінський Адам, Лупан Михайло.
В. 345. Рихлей Олена, Оліяник Юсиф, Кузик Онуфрій, Кузик Анна, Садова Текля, Проць Василь, Диминик Василь, Комар Анна, Садовий Петро, Климчук Іван, Климчук Марія.
В. 359. Бурачек Анастасія.
В. 385. Федушко Григорій, Степанчак Антін, Степанчак Марія, Віценто Іван, Бородай Юсиф, Віцентій Марія, Віцента Олена, Бородай Анастасія, Чучман Петро, Чучман Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Загоруйко Антін, Загоруйко Евдокія.
В. 11. Загродничек Михайло.
В. 97. Скоробогата Софія, Скоробогатий Теодор, Скоробогатий Василь.
В. 100. Березовська Марія.
В. 102. Грицей Теодор.
В. 112. Грицей Юліянна.
В. 142. Кацюбська Анна, Кацюбський Мирон.
В. 159. Ткачук Анна.
В. 203. Звір Парасквія, Звір Марія, Звір Слава, Звір Франка.
В. 277. Придзімірський Петро.
В. 285. Любінецький Юсиф.
В. 361. Клепач Лука, Огродник Микола, Огродник Марія, Огродник Пилип.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів:
2.	2	186.	2
5.	6	206.	1
6.	1	209.	1
7.	4	210.	2
9.	1	213.	1
12.	2	215.	1
21.	1	217.	2
28.	1	219.	1
29.	1	221.	8
33.	2	222.	3
35.	1	228.	7
36.	2	229.	1
37.	5	233.	3
43.	1	240.	2
55.	1	247.	4
59.	1	248.	2
64.	2	265.	1
65.	1	280.	1
70.	1	286.	1
77.	1	288.	1
78.	1	292.	3
83.	2	295.	2
91.	2	296.	2
92.	1	297.	4
94.	1	298.	1
98.	1	311.	1
112.	1	317.	2
138.	1	325.	3
139.	3	326.	2
142.	1	330.	2
155.	1	346.	1
161.	1	347.	1
163.	2	352.	3
165.	3	359.	2
170.	2	369.	1
175.	3	371.	2
177.	2	383.	1
178.	1	385.	2
181.	16	392.	1

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 105. Курнян Михайло.
В. 121. Фіцик Іван.
В. 268. Нендза Семен.
В. 298. Димтраш Софія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Клебан Юсиф, Петрончик Максим, Клебан Феня, Фридман Юсиф, Шаршонь А. Петро.
В. 2. Майчак Марія, Данелевич Мелянія.
В. 10. Мазепа Юстина, Хналик Семен, Ганас Микола, Підбережняк Семен, Ярош Павлина.
В. 20. Гіоп Анна.
В. 25. Трач Микола.
В. 28. Шимська Анна, Шимський Микола, Дубіцький Франко.
В. 29. Фелч Михайло, Говард Фелч Петро, Гривняк Юрій, Гривняк Іван, Кулява Францішка, Кулявий Іван, Най Ігнатій, Шкварла Захарій, Вайна Андрій, Гривняк Юлія, Ковалевич Семен.
В. 31. Липчак Катерина, Белюх Іван, Пограничка Марія, Пограничний Михайло.
В. 32. Семенко Олекса.
В. 36. Матковська Софія, Духнич Катерина.
В. 45. Касян Мартин.
В. 47. Чапко Ольга, Час Парася.
В. 49. Подлузевич Михайло.
В. 58. Бернард Стах.
В. 59. Валюс Стефан А., Валюс Марія.
В. 65. Василевич Василь, Нагребецька Олена.
В. 71. Вайнар Микола, Платко Іван.
В. 73. Ткачук Петро, Ковальчик Марія.
В. 74. Дидьо Іван.
В. 78. Антоний Петро, Косинський Михайло.
В. 86. Стець Анна.
В. 89. Петрович Василь.
В. 96. Рент Марія, Гавриляк Григорій, Гавриляк Микола, Король Стефан, Грaдиль Петро, Карапин Антін, Галевич Марія, Циміхуд Стефан.
В. 97. Висоцький Іван.
В. 98. Тлумацький Олекса, Курила Яків.
В. 101. Донгефнер Омелян.
В. 103. Адамчук Василь, Арсеній Анна, Михайлишин Павло, Арсеній Борис.
В. 104. Козак Юсиф, Козак Стефанія, Юцик Іван.
В. 106. Ференц Василь.
В. 109. Курник Олена, Яницька Павлина, Яницький Микола, Курник Андрій, Горська Марія.
В. 110. Лібрик Дмитро.
В. 116. Шумський Данило.
В. 120. Спук Михайло.
В. 126. Бойтко Михайло.
В. 128. Кіналь Марія, Нагірняк Марія, Кривий Федько, Кіналь Ілько.
В. 131. Гжим Бронислав, Гжим Марія.
В. 136. Дичка Бронислава, Дичка Василь.
В. 142. Бражинський Доминик.
В. 150. Соколовський Теодор, Яремій Пентелій.
В. 160. Претика Мирон, Претика Володимир, Претика Ольга, Климович Микита.
В. 163. Марчак Яків, Ґермак Пентелій.
В. 164. Макс Василь, Калинич Микола, Матійцьо Микола.
В. 170. Гуральчук Юсиф.
В. 174. Гумер Іван.
В. 187. Ставинога Федор.
В. 192. Вацик Андрій, Павлишин Катерина.
В. 203. Ребекавич Дорофей, Ребекавич Ольга.
В. 204. Бартків Петро, Крілина Микола, Мельник Дмитро.
В. 213. Зощак Михайло, Яворська Юлія, Яворський Петро, Філяк Евгенія, Кузецька Тетяна, Кузенька Лев.
В. 218. Ясна Марія.
В. 222. Москалюк Олекса, Шипінська Михайло, Шипінька Ксеня.
В. 225. Лазорович Михайло.
В. 227. Джмелик Юсиф, Грешко Іван.
В. 229. Домін Марія, Домін Федор, Гайдучак Параска, Гурський Станислав, Гарасим Анна, Гарасим Петро, Гоменчук Паранька, Кеселовський Сергій, Малик Михайло, Малик Розалія, Осташ Михайло, Юґас Анна, Смалинець Марія, Смалинець Андрій, Савкулич Іван, Крупа Микола, Савкулич Петро, Савкулич Теодор, Коцюба Юрій, Домбровський Яків.
В. 230. Ямельський Михайло.
В. 234. Скоренький Петро, Скоренька Дорка.
В. 243. Бінов Стах, Нечай Микола.
В. 244. Бендза Гнат.
В. 247. Гулька Григорій.
В. 253. Приступа Іван, Приступа Ева.
В. 259. Кравець Терентій, Кравець Марія.
В. 276. Ганович Володимир, Миляновська Анна, Мельник Евфрозина, Федорко Пазя, Керда Михайло, Ганевич Евфрозина, Мельник Онуфрій, Ґебет Теодор, Цялюх Константин.
В. 297. Костюра Константин.
В. 300. Білас Павло, Бучко Михайло.
В. 301. Сенів Михайло.
В. 304. Зеньо Андрій, Бирва Іван.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна.
В. 308. Хома Михайло, Хома Варвара.
В. 310. Савчишин Пилип.
В. 316. Маслій Данило, Легкий Василь.
В. 320. Полищук Параскевія, Полищук Яків.
В. 326. Прокоп Іван.
В. 338. Крицький Юсиф, Кудлик Марія, Вархолик Михайло.
В. 340. Саланський Юсиф.
В. 342. Тандирак Микола.
В. 349. Шевчук Іван.
В. 359. Корда Михайло.
В. 367. Куцій Анастасія, Куций Василь, Рудий Терефон.
В. 370. Пасечний Василь, Скільський Михайло.
В. 384. Фігура Микола.
В. 385. Менюк Пилько, Менюк Анна.
В. 388. Друлик Юсиф ст.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Каня Стефан, Каня Анна.
В. 42. Скоробогатий Теодор, Скоробогата Софія, Скоробогатий Василь.
В. 56. Клепач Лука.
В. 63. Барна Теодор.
В. 65. Гороховський Антін.
В. 99. Придзімірський Петро.
В. 101. Звір Слава, Звір Параска, Звір Франко, Звір Марія.
В. 109. Трофим Анна, Панько Марійка.
В. 159. Федицька Олена.
В. 179. Якимів Михайло.
В. 214. Березовська Марія.
В. 234. Кацупський Мирон, Кацупська Анна.
В. 276. Стефанович Андрій.
В. 300. Загоруйко Михайло.
В. 361. Загоруйко Евдокія, Загоруйко Антін.
В. 365. Огродник Микола, Огродник Марія, Огродник Пилип.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 105. Курман Михайло.
В. 121. Фіцик Іван.
В. 268. Нендза Семен.
В. 298. Димтраш Софія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 202. Щербій Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 51. Янич Яків.
В. 98. Гевчук Федорка.
В. 123. Шелюк Іван.
В. 142. Зеліньский Станислав.
В. 186. Поточний Іван.
В. 193. Буняк Блажій.
В. 201. Косак Василь.
В. 223. Байдук Ілько.
В. 228. Павлюх Григорій.
В. 234. Скоренький Микола.
В. 300. Пустельник Григорій.
В. 344. Покітар Іван.
В. 345. Куліковська Анна.
В. 361. Животко Михайло.
В. 382. Мацей Катерина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З позатком серпня 1934 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	20,813
В місяці серпні 1934 р. принято нових	192
В місяці серпні 1934 р. принято наново	151
В місяці серпні 1934 р. принято з переступними листами	22
В місяці серпні 1934 р. принято з інших кляс	4
В місяці серпні 1934 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	193
Разом	21,375
В місяці серпні 1934 р. суспендовано	200
В місяці серпні 1934 р. відійшли з переступними листами	26
В місяці серпні 1934 р. відійшли до інших кляс обезп.	4
В місяці серпні 1934 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	192
В місяці серпні 1934 р. відійшли зі зворотом в готівці	1
В місяці серпні 1934 померли	15
Разом	438
З кінцем серпня 1934 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	20,937

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	147
В клясі А.А.	на $ 500	2,045
В клясі В.	на $ 750	294
В клясі С.	на $1000	4,466
В клясі В.В.	на $1500	100
В клясі С.С.	на $2000	29

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	258
В клясі О-1000	на $1000	248
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	305
В клясі Р-1000	на $1000	304
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	263
В клясі Е-1000	на $1000	124
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	311
В клясі W-1000	на $1000	1,708
В клясі W-1500	на $1500	1
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 250	на $ 250	152
В клясі Т- 500	на $ 500	2,834
В клясі Т- 750	на $ 750	461
В клясі Т-1000	на $1000	6,664
В клясі Т-1500	на $1500	150
В клясі Т-2000	на $2000	46
	Разом	20,937

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Гарасимов Іван.
В. 11. Дубинська Маргарета, Сушак Володимир, Дубинський Данило, Дубинська Ольга, Іванюк Петро, Кравець Анастасія, Кравець Василь, Кравець Франка.
В. 16. Шкробяк Володимир.
В. 29. Хромяк Михайло.
В. 53. Микитюк Іван.
В. 63. Опалка Михайло.
В. 77. Ощак Анна.
В. 84. Гайда Марія, Ґудзик Марія, Ґудзик Розалія, Гоголь Анна, Дудко Константин, Дудко Володимир.
В. 94. Лехкун Стефанія, Лехкун Іван, Лехкун Анна, Голодюк Андрій.
В. 96. Думовська Катерина.
В. 102. Павлина Михалина, МкДовел Павлина, Попович Стефан.
В. 106. Дацків Анна, Дацьків Михайло.
В. 113. Полівовський Антін, Полівовський Юрій, Гембіль Іван, Гембіль Іван, Годчак Антін, Годчак Михайло.
В. 115. Субяк Стефан.
В. 122. Проницька Елисавета.
В. 167. Федчук Маргарета, Федчук Магдалена.
В. 170. Козур Омелян, Козур Павло, Козур Юсиф.
В. 171. Горошко Варвара, Яцишин Іван, Яцишин Розалія, Клемик Ольга, Дубчак Розалія.
В. 172. Курило Анна, Заїло Іван, Курило Анна, Кучинська Ольга, Заїло Катерина.
В. 183. Ковачефф Силвія, Нісевич Андрій.
В. 192. Верещак Катерина.
В. 205. Крепич Олена.
В. 221. Паньків Мирслав, Паньків Лев.
В. 223. Помес Данило мол., Крайківська Еленора Марія, Крайківський Володимир Лев, Коцак Микола, Коцак Теодор.
В. 230. Сухий Іван, Стоцюляк Катерина, Сухий Юрій, Денис Теодор Антін.
В. 256. Махно Василь.
В. 260. Чупіль Розалія.
В. 277. Гвість Іван, Гвість Теодор.
В. 286. Ікалович Люба, Шимон Ева.
В. 292. Шевчук Іван.
В. 300. Катинська Катерина, Катинський Теодор.
В. 330. Постуляк Роберт Андрій.
В. 349. ... Анна, Свинчак Михайло.
В. 361. Рібачук Олекса, Рібачук Анна, Кошик Микола, Кутний Бронислав, Кутний Кароль.
В. 366. Онуцький Іван.
В. 383. Хомицький Тимко.
В. 390. Кіназ Марія, Кіназ Катерина.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Погода Текля, Погода Тадеуш, Погода Ольга, Погода Олена, Погода Емілія, Погода Олекса.
В. 13. Футулуйчук Марія, Футулуйчук Стефан, Футулуйчук Анна.
В. 18. Зопко Стефан, Зопко Олена, Зопко Павлина.
В. 31. Ястшемб Едвард, Ястроб Іван, Ястроб Франка, Васькович Орина, Васькович Антонина, Васькович Ольга, Васькович Володимир, Васькович Петро.
В. 65. Зузяк Іван.
В. 82. Ільків Юлія, Ільків Марія, Ільків Михайло.
В. 130. Гелферс Фредирик, Гелферс М. Генритта.
В. 147. Бохна Роман.
В. 170. Мельник Петро, Мельник Владислав, Мельник Іван.
В. 274. Кіхтан Дмитро.
В. 276. Коруна Катерина, Коруна Данило.
В. 296. Лобур Марія, Лобур Петро.
В. 316. Лапчак Софія, Лапчак Параня.
В. 332. Зайшлий Олена, Зайшлий Михайло, Зайшлий Стефан, Зайшла Анна, Зашла Марія.
В. 345. Садовий Богдан.
В. 400. Шотик Олена, Шотик Марія, Шотик Елисавета, Шотик Ольга, Шотик Іван, Шотик Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 15. Грицей Ольга Теодора.
В. 97. Скоробогатий Максим.
В. 142. Кацупська Ольга, Кацупська Павлина, Кацупська Юлія.
В. 361. Огродник Володимир, Огродник Петро, Огродник Михайло, Огродник Теодор.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 2. Майчак Іван.
В. 20. Гіоп Емілія, Гіоп Юлія.
В. 29. Кулявий Юсиф, Шкварла Захарій.
В. 64. Сас Анна.
В. 65. Зозуля Олена, Могила Дорота, Могила Стефанія.
В. 73. Дикун Володимир, Ковальчук Володимир, Ковальчук Юлія, Ковальчук Анна, Дикун Іван, Дикун Ольга.
В. 77. Мурин Олена.
В. 78. Гонтарчик Олександра, Гонтарчик Теодор.
В. 80. Фірман Іван, Фірман Юсиф, Фірман Антін.
В. 86. Стец Юлія.
В. 96. Циміхуд Володимир.
В. 105. Кознарська Розалія, Козпарська Емілія.
В. 108. Онисик Іван, Онисик Стефанія, Онисик Наталія.
В. 109. Розтоцька Емілія.
В. 150. Яремій Дорота, Яремій Анна, Яремій Марія, Яремій Василь, Яремій Олена.
В. 164. Калинич Максим, Калинич Василь, Калинич Стефанія, Калинич Теодор.
В. 213. Кузенька Микола.
В. 218. Ярема Володимир, Ярема Марія, Ярема Станислав, Ярема Олена, Ярема Анна.
В. 221. Петришин Іван, Петришин Петронеля.
В. 225. Лазарович Андрій.
В. 229. Смолинець Анна, Смолинець Маргарета, Михнич Михайло, Михнич Юсиф, Гоменчук Марія, Гоменчук Михайло, Брик Михайло, Брик Анастасія, Смолинець Стефан, Процик Іван, Михнич Петро, Михнич Анна, Лисик Марія, Лисик Василь, Брик Іван, Брик Іван.
В. 253. Сорока Марія.
В. 273. Маряк Михайло.
В. 275. Юрків Володимир, Юрків Омелян, Юрків Андрій.
В. 276. Ганевич Олекса, Ґебет Марія, Керда Катерина, Керда Марія, Керда Володимир, Ґебет Юсиф, Шевдюк Микола, Шевдюк Михайло.
В. 286. Кринівський Володимир, Кринівська Ольга, Кринівська Анна.
В. 308. Хома Данило, Хома Марія, Хома Юсиф, Хома Катерина, Хома Олена, Хома Михайло.
В. 316. Легка Параска, Легкий Володимир.
В. 333. Салтишин Теодор, Салтишин Анастасія, Салтишин Розалія.
В. 340. Саланський Стефан.
В. 342. Тандирак Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 42. Скоробогатий Максим.
В. 234. Кацупська Ольга, Кацупська Павлина, Кацупська Юлія.
В. 365. Огродник Володимир, Огродник Петро, Огродник Михайло, Огродник Теодор.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 28. Бичко Михайло, Шеременда Михайло, Поляк Іван, Кіцак Володимир.
В. 29. Гриненко Василь, Лейкус Теодор.
В. 39. Гайдук Яків.
В. 50. Сарабака Михайло.
В. 56. Канюк Стефан, Солецький Павло, Шелева Катерина, Вербицька Марія.
В. 63. Грицик Олекса.
В. 70. Марушак Анна, Маринець Марія.
В. 82. Дзира Олекса, Шилак Анна, Шилак Розалія.
В. 85. Шляхтянчин Василь, Шарабака Анна.
В. 86. Височанська Каролина, Полубняк Стефан.
В. 98. Зємба Станислав, Гевчук Софія.
В. 100. Кукула Анна.
В. 102. Федик Стефан, Труш Анна.
В. 105. Пташинський Іван, Лопушанський Стефан.
В. 114. Сенчук Іван.
В. 123. Лещишин Іван, Шкерук Марія, Мрикало Марія.
В. 130. Дроботій Стефан, Гаврилович Надія.
В. 132. Гордійчук Анеля.
В. 136. Дичко Володимир.
В. 159. Ремез Марія.
В. 162. Гнатів Володимир.
В. 179. Добромільська Софія.
В. 183. Демкович Іван.
В. 191. Мисинович Михайло, Бойко Микола.
В. 192. Ґудзій Марія.
В. 206. Боднар Петронеля, Пасечняк Марія, Скаб Михайло.
В. 207. Костюк Юсиф.
В. 208. Ковальчик Петро, Стадник Ольга, Стадник Анастасія.
В. 210. Шиманська Юсифа, Шиманський Федько.
В. 212. Коваль Микола.
В. 217. Луцишин Василь, Плекан Параскевія, Шевчук Юрій.
В. 218. Бура Анастасія, Недоступ Михайло.
В. 223. Кравчук Юсиф, Гринчишин Іван.
В. 237. Гатлан Іван.
В. 239. Дідик Василь.
В. 243. Карплюк Павло, Станкевич Антошка, Шпорнюк Ева.
В. 247. Білик Іван, Качмар Катерина, Білик Стефан, Гула Іван, Сас Анна, Заячківська Анна, Заячківська Марія, Процак Петро, Білик Михайло, Босак Олена.
В. 262. Геряк Александра.
В. 268. Михалюк Ольга.
В. 270. Бобовник Михайло, Василюк Софія, Струк Мелянія, Стегніцький Андрій, Підгурський Петро, Магура Анна, Кулич Омелян.
В. 276. Кухарська Марія.
В. 286. Чорна Анна.
В. 288. Гонтарик Стефан, Гонтарик Марія.
В. 326. Романишин Стефан, Фордина Марія.
В. 330. Стриек Анна, Русин Марія.
В. 338. Кудлик Катерина.
В. 339. Барна Іван, Піщальник Агафія.
В. 359. Білоус Стефан.
В. 364. Биць Павло, Чорний Мартин, Міллер Анна.
В. 366. Седіла Михайло.
В. 369. Савчинець Анна, Деркач Іван, Деркач Петро, Марунець Марія.
В. 370. Куц Михайло.
В. 379. Савчавський Михайло.
В. 396. Крапала Микола, Дяк Григорій, Бекіш Марія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З позатком серпня 1934 р. було в У. Н. С. дітей членів	9,535
В місяці серпні 1934 р. принято нових	89
В місяці серпні 1934 р. принято наново	49
В місяці серпні 1934 р. принято з переступними листами	9
Разом	9,682
В місяці серпні 1934 р. суспендовано	92
В місяці серпні 1934 р. відійшли з переступними листами	8
В місяці серпні 1934 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	111
Разом	211
З кінцем серпня 1934 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	9,471

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	7,962
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,509
	9,471

З кінцем серпня 1934 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 30,408

УВАГА

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинні пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Як повнолітні так і малолітні члени У. Н. Союза, поміщені в рекордовім звіті за місяць серпень 1934 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом цього місяця (вересня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цього не зроблять до кінця місяця вересня 1934 р., то в жовтні 1934 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о приняття), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, як повнолітні так і малолітні, котрі в місяці серпні 1934 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяці вересні 1934 р., бо на другий місяць, то є. в жовтні 1934 р. стратять всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьби о приняття).

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 21. вересня 1934.

Д. Галичин, гол. рек. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Про жіночу реміснечу бурсу.

Голова ремісничої жіночої бурси у Львові, пані М. Говиковичева, хоче перед своїм відїздом до краю познакомити нюйорське громадянство з частиною органічної праці в краю, а зокрема з акцією, яку веде згадана бурса. Реферат про цю справу відбудеться в У. Н. Домі в четвер, дня 27 вересня, вечером.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Посвячуватимуть літак „Львів".

Кураторія Першої Летунської школи влаштовує в неділю, дня 30 вересня, свято українського летунства, підчас якого відбудеться посвячення другого українського літака, „Львів".

Добрий суддя.

Кардинал Мазарен, французький державний муж (1602—1661), сказав про предсідника Лекоане: — Він такий добрий суддя, що його сердить, що не може засудити обох сторін.

Богдан Галайчук (Бельгія).

БАСКІЙСЬКІ ВІЙТИ.

Остання революція в Еспанії виявила, що край цей не є національно одноцілий, бо замешкує його ціла низка більш чи менш вирізнених етнічних груп, які скористували нагоду, щоб висвободитися зпід кастилійського ярма. Правда, перша небезпека для суцільности Еспанії проминула: проєкти перетворити ту державу на федерацію вийшли з моди, відколи найбільш розвинений з іберійських народів, каталонський, дістав широку автономію, а інші племена, як Галісійці чи Андалюзійці виявилися незрілими для неї.

Та поміч тих, менше-більше заспокоєних, романсько-іберійських груп остається одна, зовсім чужа мовою й расою, яка не знайшла ще свого місця в новій Еспанії. Це — Баски.

За ввесь час своєї приналежности до Еспанії ввесь баскійський край (з винятком частини, що належить до Франції і наскрізь національно засимільована), себто Наварра та т. зв. баскійські провінції, користувалися доволі широкою автономією, особливо у податковій ділянці. Вони постійно задержували деяку окремішність, а підчас еспанської горожанської війни в XIX століттю збройно піддержували домагання до мадридського престола консерватиста Дон Карльоса, проти ліберальної королевої Христини. Уряд намагався постійно покінчити з окремішністю Басків, що йому і вдалося за диктатури ген. Прімо де Рівери.

Цей факт кинув льояльних католицьких Басків на революційні барикади. Вони лучаться з лівими партіями, а в сан-себастіянськім пакті дістають від них обіцянку краєвої автономії з хвилиною побіди революції.

Революція поцастила. Та як прийшли до влади вчорашні ліберали-народовці, то перебрали реакційно-централістичні традиції поваленого уряду, доказуючи тим зайвий раз маловартність лібералізму, а зате живучість націоналістичної експансії. Що більше: републиканський уряд відібрав Баскам їхні податкові вольности. Те все лише загострило політичні змагання Басків та заставило їх усіми силами боротися за краєву автономію, — одинокy ґарантію їхніх прав. Коли леґальні заходи не довели до бажаної мети, Баски пішли на шлях умірковані революції: відмовилися платити податок, а їхні посадники та війти на власну руку розписали вибори до баскійської міжпровінціональної законодатної палати.

Адміністрація кинулася до репресій: почала насильно стягати податки та остерігати війтів перед протизаконними виборами. Відважні голови баскійських громад не злякалися карабінерських баґнетів, перевели вибори — і за те пішли в тюрму. Та їхня мужна постава подідала на мадридський уряд і він повів лагіднів курс та припинив стягання податків.

Нам, що призвичаєні в особі війта бачити сліпе орудя польського старости, повинні заімпонувати баскійські посадники. Нам, 40-міліоновій поневоленій нації, й нашим провідникам можна багато навчитися від того невеличкого баскійського племени: як треба боротися за свої права.

— Я вчора доказав неабищо! Ішов я вулицею, дивлюся, а тут гонить віз із сполошеними кіньми. Я прискочив, схопив за вуздечки та зупинив віз!

— Е, це ще ніщо! Я вчора теж ішов вулицею. Дивлюся, іде таксівка. Я кивнув лише рукою, а авто зараз зупинилося!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БОЖЕВІЛЛЯ ПОЛЬЩІ.

Так тільки можна назвати останній виступ Польщі, котрим вона заявила усьому світови, що плює на версайський договір, який привернув їй життя, і на ці свої зобовязання супроти національних меншин, що були передумовою її самостійности і передачі української Галичини під польську кормигу.

Чому це Польща зробила і чому якраз тепер — невідомо. Можливо, що хотіла позбутися вмішування Ліги Націй та посторонніх держав через Лігу Націй у її „внутрішні справи", себто у те, як вона винищує свої національні меншини, а передовсім Українців. І можливо, що Польща у своїй зарозумілости хотіла в цей спосіб піднести себе до тої категорії держав, яких поступовання з національними меншинами нічим необмежене.

Та для Українців взагалі, а передовсім для галицьких Українців, важне не так те, що спонукало Польщу під цю пору до цього божевільного кроку. Зате для Українців дуже важне, які висновки з цього зробити на користь українському народови й українській справі.

Дотеперішнє посідання галицької України Польщею спиралося на міжнародньому договорі, який Польща тепер знехтувала.

Супроти цього Польща, силою свого власного вчинку, втратила легальне право дальше держати галицьку Україну у своїй власности.

Супроти цього відтепер Польща держить галицьку Україну не за згодою аліянтів та Ліги Націй, а тільки на підставі свого власного хотіння і своєї власної військової сили.

Супроти цього галицька Україна відзискала назад своє давнє становище, а саме, положення частини колишньої австрійської держави, і як така має право на самоозначення.

Супроти того аліянти, як побідники, мають право наново вирішати будучу долю галицької України.

Галицька Україна має право тепер домагатися повної самостійности, гарантованої союзними державами і Лігою Націй.

Цю нову, несподівану ситуацію галицькі Українці певно відповідно використають і пороблять потрібні заходи в інших державах і в Лізі Націй, дарма, що Ліга Націй до цеї пори все відносилася до Українців як мачуха.

Та, не дивлячись на це, Українці, що живуть скрізь по світу, між ними й американські Українці, повинні би зараз повести якнайінтензивнішу роботу в цім напрямі, щоби помогти своїм старокраєвим братам у Галичині відзискати і закріпити свою самостійність.

Крім цього тепер Українці мають знаменитую нагоду і обовязок показати Польщу перед світом в її правдивому світлі.

Українці повинні звернути увагу світа на це, що відновлена Польща малощо ріжниться від Польщі старої, яка стояла „нержондем" і від „нержонду" впала.

Що Польща — це країна з психікою генералів та аристократів. Пересічний Поляк хоче панувати, розказувати, коштом інших жити.

Що Польща має „свел гед" (бутну голову); що їй здається, що все мусить бути для неї.

Що Польща нетерпима, що вона вживає найгірших середників старої і нової Московщини, щоби свої національні меншини, особливо Українців, фізично винищити, змести з лиця землі.

Що Польща невдячна навіть супроти своїх приятелів і союзників та спосібна плянувати поза їх плечима з їх ворогами.

Що Польща не має ніякої пошани для своїх міжнародніх зобовязань; що вона глядить на них як на безвартісні клаптики паперу, які можна кождої хвилі передерти.

Що Польща не є вірним союзником, на якого можна покладатися; що слово Польщі не має ніякого значіння.

Дуже можливо, що деякі держави, щоби вдержати Польщу по свому боці, отворять їй дорогу до відвороту та порадять їй відкликати своє знехтування договору про національні меншини, а зате домагатися скасування тої частини договору.

Обовязком Українців є доказати світови, що Українці в Галичині ніколи не згодились і не згодяться на панування Польщі над ними та що Польща своїм дотеперішним поступованням супроти Українців в Галичині не дає ніякої підстави, щоби договір про національні меншости зносити. Навпаки, своїм дотеперішнім поступованням з Українцями на протязі минулих кільканацяцьох літ Польща дала повний доказ того, що вона ніяк не повинна панувати над іншими народами, та що навіть коли б Польща була не знехтувала договору про національні меншини, то союзні і заприязнені держави, в імя людяности і мира, які вони нібито заступають, повинні привернути самостійність Галицькій Україні і цю самостійність їй загарантувати.

Сп., Скрентон, Па.

НОВІ КНИЖКИ.

ЧЕРГОВИЙ ЦІКАВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІРНИК.

ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ. Матеріяли до історії війська українського. Збірник 4. Видає Українське Воєнно-Історичне Товариство. Каліш, 1934 р. 8°. Сторінок 272.

Перед нами лежить новий черговий збірник з повищим заголовком. Як і перші три збірники, так і цей черговий є не лише багатий джередом для студіювання історії українського війська й історії українського війська й історії українських воєн, але також має він багато матеріялу державно-історичного та політичного характеру. В черговому, 4 числі, містяться такі праці:

М. Омелянович-Павленко, генерал-поручник: Зимовий похід (докінчення);

О. Переяславський, сотник: Лоїв. Бій української кінноти армії під м. Лоєвом 31 липня 1649 р. в команді наказного гетьмана Івана Кричевського.

В. Савченко, полковник генерального штабу: Український рух у російських частинах у 1917 та 1918 р.р.

О. Вишневський, полковник: Вапнярка (Зі спогадів командира Синього Полку).

Д-р Б. Крупницький: Пилип Орлик на Правобережній Україні 1711 року.

Ол. Удовиченко, генерал-хорунжий генерального штабу: Форсування Дністра під Городницею.

П. Шандрук, генерал-хорунжий: Українська армія в боротьбі з Московщиною.

Д-р М. Галин, генерал-хорунжий: Спостереження й враження військового лікаря з часів великої війни й революції.

Сторінки виправлень і т. п.

Цей збірник, як і попередні, багато ілюстрований ріжними воєнними схемами, старовинними мапами, гравюрами та портретами діячів українського військового руху. Він уявляє собою великий вклад не лише у військову, але й у загалі в українську літературу та науку.

Д-р Б. Крупницький подав прецікавий матеріял про похід наступника гетьмана Мазепи, Пилипа Орлика, на Правобережний Україні. Свою велику ріжничої ваги розвідку автор написав на підставі власних дослідів у прусському державному таємному архіві. До того архіву ще ніхто з українських учених істориків не заглядав. У своїй науково й докладно обробленій статті автор добре висвітлює причини, які перешкодили успіхови акції гетьмана Пилипа Орлика, що прийшов на Правобереже з Бендер на чолі спільних татарсько-козацьких загонів.

Генерал М. Омелянович-Павленко в цьому числі закінчив друкувати „Зимовий похід", про похід Української Армії, яких у воєнній історії можна подибати небагато. Цінні ваги та спостереження автора щодо характеру самої армії, складу старшинства української армії й характеристики ріжних повстанських отаманів, як Ю. Тютюнник, Гулий, Божко, Григоріїв, Заболотний і т. д. Крім історичного, науково-військового значіння ця праця є ще добра з боку дидактичного.

Сотник О. Переяславський знаменито опрацював одну зі сторінок воєнної історії часів Богдана Хмельницького. Автор дуже вміло використав усі матеріяли, які він дістав до своєї розпорядимости, про один з найкращих боїв українських козацьких військ у часах Богдана Хмельницького під Лоєвом. Військо провадив тоді наказний гетьман Кричевський. Він мав завданням оборонити Київ від наступу злучених польсько - литовських військ та проти ріжних лицькнехтів. Ця праця є одною з найкращих в українській літературі, що тепер появилися про минулі війни українського козацтва. Вона не лише цікава й повчаюча для фаховців, але й високо патріотична і написана так, що захопить кождого читача, навіть такого, котрий про військо нічого не знає.

Трудно в короткій газетній замітці давати заміти про кожду працю окремо. Назагал лише треба зазначити, що цей четвертий збірник „За Державність" опрацьований іще більше старанно, цікаво й більше фахово, ніж перші три, яким також годі робити закиди. Українське Воєнно-Історичне Товариство виконує дуже велику працю, видаючи ці збірники та окремі матеріяли з історії українського війська, українських воєн і т. п.

Разом з тим з сумом треба ствердити, що наше громадянство мінається далі глухим і сліпим до тої праці, яку провадить це товариство. Більше того, навіть ті організації й особи, які все говорять про „плекання воєнної традиції", нічим не причинилися до помочі тому товариству, щоб у його скринях не лежали сотки аркушів матеріялів, уже готових до друку. Колиж ми сповнимо свій обовязок та коли вже наші слова перейдуть у діло? — можна запитати Українців у Злучених Державах і в Канаді.

В. К.

„ОБЛДОВІДКА".

„Облдовідка" — в Києві це така установа, що дає відповіді „на всі питання". В практиці це ось як виглядає:

— Скажіть, будь ласка, адресу Будинку Народів Сходу.

Молода жінка, що „функціонує" по той бік віконця кіоску „Облдовідки" під numером 68, береться за засмальцовані картки. Перегортає їх, знову перегортає, потім бере телефонну трубку. Коротка розмова телефоном і вона звертається до вас:

— Платіть 30 копійок.

Ви платите і вам видають довідку: „Будинок Народів Сходу — вулиця 25 Жовтня 5-6".

— Педрепрошую, втручається ваш сусід біля віконця. Будинок Народів Сходу вже давно звідти виїхав. Він міститься на вулиці Ворошилова.

Жінка ч. 68 знову береться за трубку.

— Алло, „Облдовідка". Тут кажуть, що ви дали мені неправильну адресу.

І знову до вас:

— Ми нової адреси Будинку Народів Сходу не знаємо.

— Тоді поверніть мені гроші — кажете ви після того, як хвилин з десять намагалися довести жінці ч. 68, що „Облдовідка" мусить знати адресу.

— Гроші ми не повертаємо, бо довідку я вам дала.

— Та цеж довідка неправдива!

— Однаково, гроші ми не повертаємо. — (Київські „Вісті").

Оце вірний образ московсько-совітського „раю".

СВІТОВА ВІЙНА ДВАЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ. — 6. ВЕРЕСНЯ. — БИТВА НАД МАРНОЮ. (54)

День 6 вересня 1914 року у віденськім воєннім міністерстві відбулася нарада в справі дальшої організації Українських Січових Стрільців та остаточного налагодження їх становища в австрійській армії. Тепер можна було сподіватися, що формування першої української боєвої частини у великій війні піде успішно. На французько-німецькім фронті роблено остаточні приготування до небувалої ще в світі великої битви за небувалою скількістю армій. Тут стояли на фронті 150 миль 3 мільони вояків німецької, французької, бельгійської й англійської армії. З того 1,300,000 було Німців, а решта, 1,700,000 антанських військ. Ранок першого дня великої битви був погідний і тихий. Дивним контрастом здавався спокійний передзвін церковних дзвонів у найближчих селах і масовий рух зосередженого війська, що робило останні пересування, щоб стати на відповідних позиціях.

Генерал фон Клюк зібрав в одному місці 18,000 кінноти, яку він хотів несподівано кинути на Французів після відповідної гарматньої підготовки. Та французські літаки відкрили це зосередження кавалерії й несподівано для Німців французька артилерія обстріляла кавалерію, а англійська кіннота кинулася на неї в атаку. Німцям довелося на невеликій частині фронту відійти, але скоро вони знову відбили свої позиції. Отут почалася битва, що рішила вислід цілої війни. Німці відтягнули в тім найрішучішім для них моменті 20 дивизій свого війська, перекинувши їх на схід для боротьби з Росіянами. Це привело Німців до програння рішаючої битви. Одну армію Фоша атакували армії Більова та фон Гавзена, але Фош утримав свої позиції. Таксамо й на інших відтинках фронту всі німецькі атаки відбито. Перший день бою над Марною скінчився для Німців безуспішно.